

SAMEN BOUWEN AAN MORGEN

MET THOLEN, VOOR THOLEN
VERKIEZINGSPROGRAMMA 2026 - 2030

CDA
Tholen

Beste inwoners van de gemeente Tholen,

De komende verkiezingen zijn belangrijk voor de toekomst van onze gemeente. Daarom richt ik mij graag persoonlijk tot u. Tholen verdient een bestuur dat dichtbij mensen staat, dat luistert, dat samenwerkt en dat keuzes maakt die onze gemeenschap sterker maken. Dat is waar ik mij, samen met het CDA Tholen, elke dag voor inzet.

Het CDA is een brede christendemocratische volkspartij, geworteld in alle lagen van de samenleving. Juist in een plattelandsgemeente als de onze is die verbondenheid van onschatbare waarde. Onze dorpen draaien op betrokken inwoners, op vrijwilligers, op ondernemers, op verenigingen en kerken. Dáár klopt het hart van Tholen. En dat willen wij koesteren én versterken.

Onze inzet is gebaseerd op vier stevige pijlers. Niet als mooie woorden, maar als richtingwijzers voor concreet beleid:

- Gespreide verantwoordelijkheid: Wij geloven in de kracht van de samenleving. Mensen en organisaties verdienen vertrouwen en ruimte. De overheid ondersteunt waar nodig, maar neemt niet over wat inwoners zelf kunnen.*
- Publieke gerechtigheid: Wij staan voor een betrouwbare overheid. Een overheid die grenzen stelt, onrecht bestrijdt en zorgt dat iedereen mee kan doen.*
- Solidariteit: Wij laten niemand tussen wal en schip vallen. De menselijke maat moet in de hulp en ondersteuning vanuit de overheid altijd voelbaar zijn.*
- Rentmeesterschap: Wij nemen verantwoordelijkheid voor de toekomst. Goed rentmeesterschap is het zorgvuldig omgaan met onze natuur, onze cultuur en onze leefomgeving — voor onze kinderen en kleinkinderen.*

Als CDA Tholen beoordelen wij elk voorstel op de inhoud. Niet op populariteit, niet op korte-termijngewin, maar op de vraag: is dit goed voor Tholen? Soms stemmen we vóór, soms tégen — altijd met het belang van onze gemeente voorop. Dat is de manier waarop wij politiek willen bedrijven: eerlijk, inhoudelijk en samen.

Maar dat kunnen we niet alleen. Voor een sterke toekomst hebben we elkaar nodig. Uw stem maakt het verschil. Uw betrokkenheid bepaalt de koers. Samen kunnen we bouwen aan een Tholen waar het goed wonen, werken, leren en zorgen is.

Daarom vraag ik om uw vertrouwen.

Met hartelijke groet,

Anton Geluk

LEESWIJZER

- 1: Een gezonde samenleving
- 2: Een leefbare omgeving
- 3: Wonen voor iedereen
- 4: Eerlijke en duurzame economie
- 5: Een dienstbare en beschermende overheid

1. EEN GEZONDE SAMENLEVING

CDA Tholen wil de zorg beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar houden. Daarvoor streven we naar een samenleving waarin we verantwoordelijkheid dragen voor ons eigen en elkaars welzijn en gezondheid. Het fundament van een gezonde maatschappij ligt in de samenwerking tussen de gemeente, de zorgverleners, inwoners en families. In deze samenleving werken we gezamenlijk aan een omgeving waarin iedereen zich gesteund en gezond voelt, zo bouwen we samen aan een sterke en zorgzame gemeenschap.

Positieve Gezondheid

Positieve gezondheid is een brede blik op gezondheid. Gezondheid is meer dan 'niet ziek' zijn. CDA Tholen moedigt de inwoners van Tholen aan om zelf het beste uit het leven te halen, met of zonder hulp en ondersteuning. Het accent ligt niet op ziekte, maar op mensen zelf, op hun veerkracht en op wat hun leven betekenis geeft. Hierbij kan toegang tot de Wmo en de jeugdzorg via het sociale domein van de gemeente ondersteunend zijn. Maar ook bewustwordingscampagnes rondom voeding, beweging en mentale gezondheid. CDA Tholen wil dat de gemeente een actieve rol speelt in het bevorderen van gezondheid op scholen, in de kernen en in het verenigingsleven.

Dus, concreet:

- Stimuleren van positieve gezondheid, veerkracht en zelfredzaamheid
- Soepele toegang tot Wmo en jeugdzorg via sociaal domein

Sport en beweging

Voor CDA Tholen zijn sport en beweging belangrijk. Sport brengt mensen samen, bevordert fysieke en mentale gezondheid, en draagt bij aan gemeenschapszin. CDA Tholen zet zich in voor laagdrempelige en betaalbare sportvoorzieningen, zodat sport toegankelijk is voor alle leeftijden en achtergronden. Het verenigingsleven is het cement van de samenleving. Wij ondersteunen sportverenigingen en vrijwilligers die een cruciale rol spelen in de gemeenschap. We investeren in openbare sport- en speelplekken waar jong en oud kunnen bewegen en elkaar kunnen ontmoeten. Samen sporten versterkt niet alleen de gezondheid, maar ook de sociale samenhang in de Thoolse kernen.

Ieder kind moet de kans krijgen om een zwemdiploma te halen. Een zwemdiploma is cruciaal voor de veiligheid van kinderen binnen onze waterrijke gemeente. CDA Tholen maakt zich sterk voor gratis zwemles voor alle kinderen.

Dus, concreet:

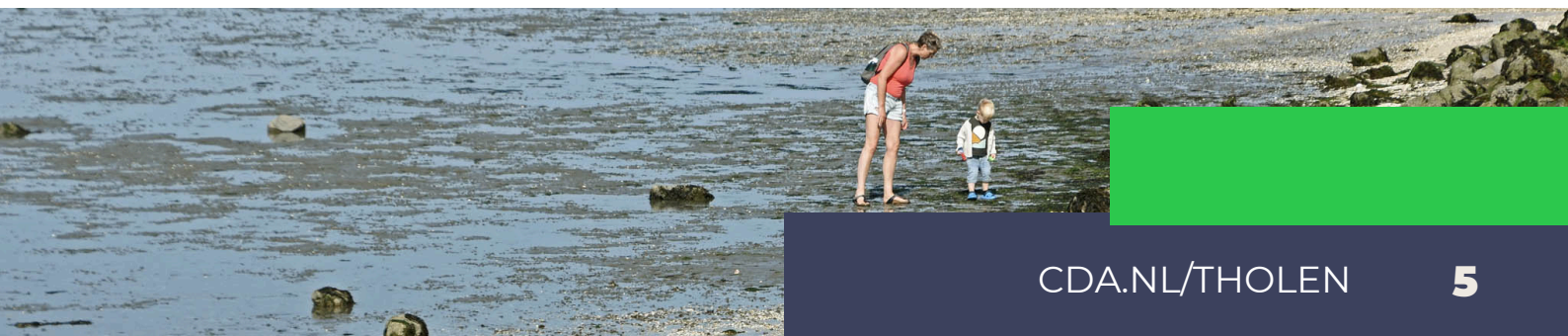
- Ondersteunen van sportverenigingen
- Sport – en speelplekken in de openbare ruimte behouden of verbeteren
- Gratis zwemlessen aanbieden in gemeentelijke zwembaden binnen de gemeente Tholen

Toegang tot Zorg en Voorzieningen

Het CDA maakt zich hard voor voldoende huisartsen en tandartsen in onze gemeente. Deze zorg moet voor iedereen toegankelijk zijn in elke kern. Ook de spoedeisende zorg moet goed bereikbaar zijn en de aanrijdtijden van de hulpdiensten in onze gemeente moeten binnen de normen liggen. Wij zetten in op het behoud van voorzieningen zoals de huisarts, de tandarts, de basisschool, het dorpshuis en de bibliotheek in de buurt. En we vinden dat de overheid, banken, bedrijven en instanties voor iedereen toegankelijk moeten blijven of worden, dus niet alleen digitaal. Er is nog een grote groep mensen die niet voldoende digitaal vaardig is.

Dus, concreet:

- Behoud van huisarts, supermarkt en basisschool
- Gelijke aandacht voor alle kernen
- Zorgloketten in iedere kern behouden
- Verbinding leggen tussen inwoners en maatschappelijke organisaties

Zorg en veiligheid

CDA Tholen wil (jeugd)overlast, huiselijk geweld, kindermishandeling en mensenhandel terugdringen en meer aandacht voor zorg, veiligheid en kwetsbaarheid.

Jeugd: zorg en veiligheid

CDA Tholen wil dit bereiken door een intensievere samenwerking tussen het sociaal domein, zorgverleners, jongerenwerkers, onderwijs en veiligheid. We zetten vol in op preventie bij de aanpak van (jeugd)criminaliteit. Zo komt er meer ruimte voor jongerenwerkers, begeleiders en andere initiatieven om jongeren op het rechte pad te houden en in verbinding te blijven staan met elkaar. Voor de jeugd moet er voldoende te doen zijn. Dat maakt dat jongeren ook graag in onze kernen blijven wonen. We ondersteunen initiatieven zoals 'Jij op Tholen' en zorgen voor faciliteiten en jongerenwerkers die de taal van de jeugd spreken.

Dus, concreet:

- Ondersteunen van initiatieven zoals 'Jij op Tholen'
- Jongerenwerkers goed faciliteren en laten aansluiten bij de belevingswereld van jongeren

Inwoners: veiligheid en kwetsbaarheid

CDA Tholen zet zich in voor een inclusieve samenleving. Dit is voor CDA Tholen een maatschappij waarin iedereen volwaardig kan deelnemen, ongeacht verschillen in achtergrond, beperking, leeftijd, gender, cultuur, inkomen of seksuele geaardheid. Het gaat om gelijke rechten, gelijke kansen en toegankelijkheid op alle terreinen van het leven: onderwijs, werk, zorg en vrije tijd.

CDA Tholen wil dat ondersteuning en zorg voor personen met verward en onbegrepen gedrag sneller wordt ingezet. Dit doen we door het werk van de politie, gemeente en zorgverleners op elkaar af te stemmen, bijvoorbeeld door triage op straat. Veiligheid is een voorwaarde voor een sterke gemeenschap. Voor CDA Tholen betekent veiligheid niet alleen handhaving, maar ook een betrouwbare overheid die kwetsbare inwoners beschermt en voorkomt dat mensen tussen wal en schip raken. We ondersteunen veiligheidsinitiatieven van inwoners, zoals buurtpreventieteams of -apps. Sociale veiligheid, waarbij inwoners zich beschermd voelen in de openbare ruimte, verdient de aandacht.

Dus, concreet:

- CDA Tholen gaat voor een inclusieve samenleving
- Voorlichting aan ouderen over oplichting en criminaliteit
- Extra aandacht van politie, banken en bedrijven voor meldingen van inwoners

Armoede en schuldenproblematiek

Armoede brengt vaak eenzaamheid met zich mee omdat er geen geld is om iets te ondernemen. We willen ernaartoe dat geen enkel kind in armoede opgroeit. CDA Tholen wil de gezinnen die met armoede te maken hebben meer maatwerk bieden door betere toegang naar voedsel- en kledingbanken, naar betere schuldregelingen en goede huisvesting.

Armoede en schuldenproblematiek leiden tot sociale en psychische problemen en vergroten de kans op (jeugd)zorg en extra kosten voor de betrokkenen en de samenleving. Wij willen dat (schuld)hulpverleningstrajecten vroegtijdig en effectief worden ingezet. Iedereen moet kunnen meedoen. De gemeente zorgt voor goede sociale huisvesting, investeert in armoedebestrijding en biedt begeleiding naar werk. Als werk niet mogelijk is, stimuleren we maatschappelijke betrokkenheid via vrijwilligerswerk.

Dus, concreet:

- Betere toegang tot voedsel- en kledingbanken
- Effectieve schuldregelingen en goede huisvesting
- Vroegtijdige en effectieve inzet van (schuld)hulpverlening
- Investeren in armoedebestrijding
- Begeleiding naar werk en maatschappelijke participatie

2. EEN LEEFBARE OMGEVING

CDA Tholen kiest voor een leefbare omgeving waarin iedereen kansen krijgt. Een leefbare omgeving is voor het CDA een gemeente Tholen, waar het goed wonen is voor iedereen. Met een veilige en aantrekkelijke openbare ruimte, waar voorzieningen beschikbaar en toegankelijk zijn.

Bereikbaarheid van onze gemeente

Sint Philipsland en Tholen blijven als eilanden sterk afhankelijk van een beperkt aantal toegangswegen over bruggen en waterkeringen. Dit zijn veelal lange, provinciale wegen die essentieel zijn voor de verbinding tussen onze kernen en de rest van de regio.

De recente aanpassingen van de maximumsnelheden hebben gevolgen voor de doorstroming op deze routes. Voor CDA Tholen staat voorop dat onze kernen goed en vlot bereikbaar moeten blijven, zowel voor inwoners als voor bedrijven, bezoekers én vooral voor hulpdiensten. Een te lage maximumsnelheid op lange, overzichtelijke wegen kan leiden tot vertragingen, risico's op snelheidsoverschrijdingen en een verslechterde bereikbaarheid van onze eilanden. Wij blijven daarom aandacht vragen voor een doordacht snelheidsbeleid dat rekening houdt met verkeersveiligheid, maar óók met de noodzaak dat ambulances, brandweer en politie onze dorpen snel kunnen bereiken. Bereikbaarheid is geen luxe, maar een basisvoorwaarde voor leefbaarheid en veiligheid op Tholen en Sint Philipsland.

Dus, concreet:

- Evalueren van huidige maximumsnelheden op toegangswegen
- Overleg met provincie en waterschap over doorstroming en verkeersveiligheid
- Waarborgen snelle bereikbaarheid voor hulpdiensten

Snelheid in de kernen

Een maximumsnelheid van 30 km/uur wordt de norm binnen de gehele bebouwde kom (Op woonerven max. 15 km/uur). Buiten de zogenaamde gebiedsontsluitingswegen (een gebiedsontsluitingsweg is een weg binnen de bebouwde kom die het verkeer van een wijk of gebied opvangt en dit verkeer verbindt met de grotere, belangrijke wegen), vindt CDA Tholen het niet nodig dat er sneller gereden wordt dan 30 km/uur. Door een snelheid van maximaal 30 km/uur, in de bebouwde kom, stimuleren we autoverkeer om veilig de toegangswegen van elke plaats te gebruiken.

Dus, concreet:

- Implementeren van 30 km/u zones in alle kernen (buiten de gebiedsontsluitingswegen)
- Communicatiecampagne voor bewustwording van lagere snelheid

Verkeer rondom scholen

Het is belangrijk om kinderen veilig naar school te laten gaan. Kinderen gaan vaak op jonge leeftijd al zelfstandig naar school. Het verkeer op straat in onze kernen is gelukkig niet zo druk als in een grote stad. Toch worden veel kinderen naar school gebracht met de auto; kinderen komen vaak ook van buiten de kern. CDA Tholen wil het gebruik van de fiets of het te voet naar school gaan stimuleren. Als we met de fiets of te voet gaan, dan moet dit veilig kunnen.

Dus, concreet:

- Creëren van veilige loop- en fietsroutes
- Stimuleren van fietsgebruik en lopen naar school

Maatschappelijke stage

Jongeren zijn de toekomst: het bestaan van verenigingen en clubs is mede voor hen bedoeld, maar daarom ook van hen afhankelijk. CDA Tholen vindt dat middelbare scholieren maatschappelijke stage op het eigen eiland moeten kunnen vervullen. Daarmee raken jongeren ook bekend met de variëteit aan verenigingen en clubs, maar ook het belang van vrijwilligerswerk.

Dus, concreet:

- Overleg met scholen over lokale stageplekken
- Promoten van vrijwilligerswerk onder jongeren

Onderwijs

Goed basisonderwijs in elke kern is en blijft voor CDA Tholen van groot belang. Een school vormt het hart van een dorp: het versterkt zowel de leefbaarheid als de verbondenheid van inwoners. Daarom vinden wij het essentieel dat er in onze gemeente voldoende ruimte blijft voor zowel (algemeen) bijzonder onderwijs als openbaar onderwijs. Met het Integraal Huisvestingsplan (IHP) zijn inmiddels grote stappen gezet. Voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften blijft De Geluksvogel een onmisbare voorziening: speciaal basisonderwijs dicht bij huis voorkomt onnodig reizen en biedt passende ondersteuning in de eigen omgeving. Als CDA Tholen vinden wij het belangrijk dat ouders kunnen blijven kiezen welke school het beste past bij hun kind. Daarom moet het onderwijsbeleid continu worden gemonitord en waar nodig worden bijgestuurd wanneer knelpunten ontstaan.

Dus, concreet:

- Zet in op behoud van (kleine) scholen met een meerfunctie in de gemeenschap.
- Ondersteunen van De Geluksvogel voor speciaal onderwijs

Leren in Zeeland – dichtbij, praktijkgericht en toekomstvast

Onderwijs blijft de sleutel tot persoonlijke ontwikkeling en regionale groei. Het CDA vindt dat ieder kind recht heeft op goed onderwijs dichtbij huis, zodat talenten zich kunnen ontwikkelen zonder dat jongeren gedwongen worden de gemeente te verlaten. Het is positief dat Tholen inmiddels een eigen mbo-voorziening heeft; dit versterkt de mogelijkheden voor onze jeugd om hier hun opleiding te volgen en hier hun toekomst op te bouwen. Ook de ontwikkelingen rond een tienercollege binnen onze gemeente zijn veelbelovend en dragen bij aan een doorlopende leerlijn en betere aansluiting tussen basisschool en middelbaar onderwijs.

Behoud van dorpsscholen, aandacht voor vakmanschap en een sterke samenwerking met het bedrijfsleven blijven voor CDA Tholen belangrijke uitgangspunten. Door onderwijs te koppelen aan regionale behoeften, zorgen we ervoor dat jongeren hun talenten kunnen ontwikkelen én dat zij die talenten vervolgens binnen onze gemeente kunnen inzetten. Zo houden we Tholen krachtig, leefbaar en aantrekkelijk voor toekomstige generaties.

Dus, concreet:

- Faciliteer samenwerking tussen scholen, bedrijven en maatschappelijke organisaties.
- Stimuleer techniek- en praktijkonderwijs op basisscholen, vmbo en het mbo.
- Ondersteun de verdere ontwikkeling van het tienercollege als waardevolle schakel in de onderwijsketen.
- Investeer in schoolgebouwen die multifunctioneel, duurzaam en toekomstbestendig zijn.

Spelen in de buurt

In de gemeente Tholen zijn al vele speeltuinverenigingen actief. Speeltuinen dragen sterk bij aan de leefbaarheid van onze woonomgeving: spelen is belangrijk voor kinderen, gezond en goed voor hun ontwikkeling. Het blijft daarom essentieel dat de gemeente deze verenigingen op verschillende manieren ondersteunt. Uitgangspunt is dat speeltuinen zoveel mogelijk dagen per week open zijn, het liefst elke dag, voor zover dit uitvoerbaar is voor de vrijwilligers en besturen.

Naast de grotere speeltuinen is het ook belangrijk dat in iedere buurt voldoende plekken zijn waar kinderen veilig en dichtbij huis kunnen spelen. CDA Tholen wil niet dat kinderen steeds verder van huis moeten voor een geschikte speelplek. Samen spelen in de buurt zorgt ervoor dat kinderen elkaar leren kennen, maar ook dat burens elkaar blijven ontmoeten, wat de sociale samenhang en leefbaarheid versterkt.

Dus, concreet:

- Ondersteunen van speeltuinverenigingen
- Zorgen voor voldoende speelplekken in elke buurt

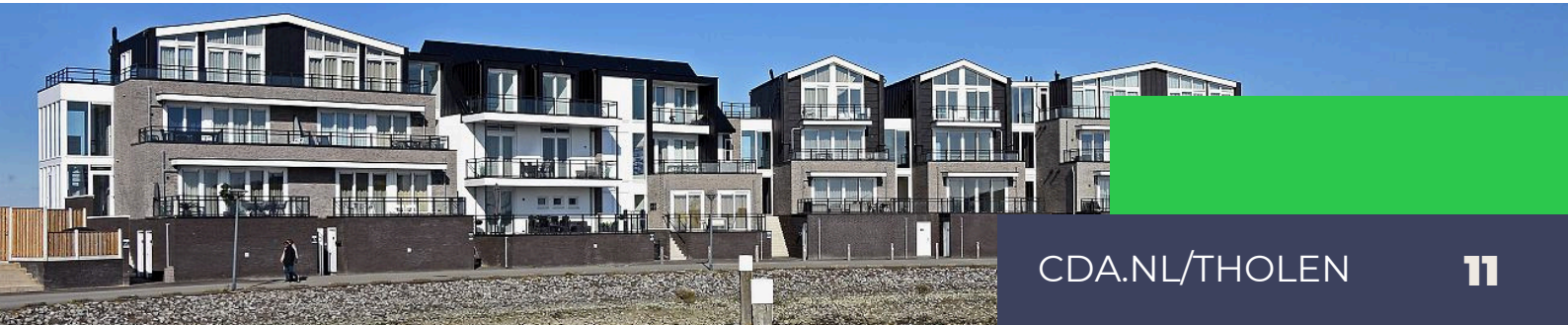
Verenigingen en vrijwilligers

Verenigingen en vrijwilligers zijn het cement van de samenleving, maar vrijwilligers zijn schaars. Er moet beperkt budget komen om trouwe vrijwilligers met een staat van dienst te waarderen. Verder moet de gemeente de kansen blijven benutten om vrijwilligers te ondersteunen en te helpen door middel van scholingen en adviezen. CDA Tholen wil dat de gemeente zoveel als mogelijk ervoor zorgt dat vrijwilligerswerk leuker en vooral ook meer toegankelijk wordt.

We moeten niet spreken over wat niet kan maar spreken over wat wel kan. Bijvoorbeeld vrijwilligerswerk binnen onze mooie verenigingen op Tholen en Sint Philipsland, maatschappelijke organisaties en kerken. Op deze manier blijft iedereen in beeld en maatschappelijk betrokken in onze samenleving.

Dus, concreet:

- Stimuleren van vrijwilligerswerk binnen verenigingen, kerken en maatschappelijke organisaties
- Waarderen van trouwe vrijwilligers
- Organiseren van scholingen en adviezen voor vrijwilligers

Erfgoed en identiteit

Als CDA Tholen tonen we respect voor onze waarden en ons cultureel, religieus, agrarisch en historisch erfgoed. Met de erfgoedvisie willen we dit erfgoed bewaren én toegankelijk houden voor toekomstige generaties. Daarnaast is in onze kerkenvisie vastgelegd hoe we zorgvuldig omgaan met kerkgebouwen en hun betekenis voor de gemeenschap. In beide visies staat één uitgangspunt steeds voorop: wat is het beste voor Tholen.

We investeren in het behoud van onze betekenisvolle en beeldbepalende monumenten. Naast het ondersteunen van restauraties helpt de gemeente ook kleiner, maar even waardevol cultuurhistorisch erfgoed, bijvoorbeeld door het verstrekken van kleine kredieten aan particulieren, verenigingen of stichtingen.

Museum De Meestof en andere initiatieven die zich inzetten voor het bewaren van ons erfgoed, zoals heemkundekringen, verdienen blijvende steun en aandacht. Dankzij de tomeloze inzet van vele vrijwilligers wordt ons erfgoed bewaard, gekoesterd en doorgegeven.

Dus, concreet:

- Ondersteunen van restauraties voor het behoud van betekenisvolle en beeldbepalende monumenten
- Blijvende steun voor musea en heemkundekringen

De zondag in onze gemeente

De zondag is een bijzondere dag, een moment voor rust, samenzijn, ontspanning en bezinning. Inwoners vullen deze dag verschillend in: kerkdienst, recreatie bij het zwembad of de speeltuin, of een bezoek aan de horeca. In Tholen is er ruimte voor deze keuzes, met respect voor elkaar.

Ons uitgangspunt blijft dat winkels op zondag gesloten zijn. Dit zorgt voor rust in de dorpen, beschermt het karakter van de zondag en sluit aan bij de waarden die onze gemeenschap belangrijk vindt. Tegelijkertijd biedt het inwoners en ondernemers de mogelijkheid om zelf van deze dag te genieten.

Dus, concreet:

- Vast houden aan winkelsluiting op zondag

Het dorpshuis

Dorpshuizen zijn ontmoetingsplekken voor jong en oud. Ze moeten toegankelijk zijn en ruimte bieden aan verenigingen, zorgloketten en bijeenkomsten. Elke kern heeft een dorpshuis. Het CDA vindt dat deze behouden moeten blijven. De dorpshuizen moeten we goed benutten en inzetten voor jongeren, ouderen en alle betrokken inwoners.

Dus, concreet:

- Behoud van een dorpshuis in elke kern

3. WONEN VOOR IEDEREEN

Een leefbaar Tholen begint bij goed en betaalbaar wonen. Voor jongeren, gezinnen, ouderen en arbeidsmigranten moet er ruimte zijn om te wonen, te leven en zich thuis te voelen. De woningmarkt staat onder druk. Daarom is het noodzakelijk dat we als gemeente actief sturen op een gevarieerd en toekomstgericht woningaanbod. We zetten in op betaalbare woningen, innovatieve woonvormen en samen oud worden in de eigen kern. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat iedereen – van starter tot senior – een passende plek vindt in één van onze kernen. Flexibelere regels voor woningbouw, zodat goede plannen sneller van de grond komen en beter aansluiten bij de behoefte van onze inwoners.

Woningbouwopgave en lokale woonvisie

Elke kern is uniek en vraagt om een woningaanbod dat aansluit bij de lokale behoefte. Als onderdeel van de uitvoering van de woonvisie wordt per kern specifiek woonbeleid ontwikkeld en waar nodig doorlopend bijgesteld. De gemeente zoekt daarbij actief de samenwerking met inwoners en woningcorporatie Stadlander. Uitbreiding van kernen wordt zorgvuldig afgestemd binnen de Omgevingsvisie.

Tholen staat voor een grote woningbouwopgave. Daarom is een lokale woonvisie 2026–2035 nodig, met duidelijke bouwlocaties, aantallen en doelgroepen. CDA Tholen kiest voor flexibelere regels voor woningbouw, zodat goede plannen sneller van de grond komen en beter aansluiten bij de behoefte van onze inwoners.

Dus, concreet:

- Ontwikkelen van een lokale woonvisie 2026–2035 met duidelijke bouwlocaties, aantallen en doelgroepen
- Zorgen voor woningbouw in elke kern of dorp, afgestemd op de lokale behoefte – met extra aandacht voor jongeren die willen blijven of terugkeren
- Flexibelere regels voor woningbouw om initiatieven sneller mogelijk te maken
- Ontwikkelen van specifiek woonbeleid per kern en dit doorlopend bijstellen
- Samenwerking en afstemming met inwoners en woningcorporatie Stadlander
- Investeren in voorzieningen bij ruimtelijke uitbreiding die de leefbaarheid versterken

Betaalbaar wonen voor jongeren en gezinnen

Het gezin is de hoeksteen van de samenleving. Betaalbare starterswoningen zijn essentieel. Bij nieuwbouwplannen richten we ons op betaalbare woningen voor jonge gezinnen. Initiatieven voor tijdelijke huisvesting en starterswoningen worden bevorderd. Bij het toewijzen van nieuwbouwwoningen krijgen eigen inwoners voorrang.

Dus, concreet:

- Betaalbare starterswoningen voor jongeren en gezinnen
- Geef eigen inwoners voorrang bij toewijzing van nieuwbouwlocaties voor woningbouw

Samen oud worden in de eigen kern

Er is een sterke behoefte aan levensloopbestendige woningen in alle kernen van Tholen. Waarmee een doorstroming op de woningmarkt kan worden bereikt. Initiatieven zoals knarrenhofjes en kangoeroewoningen worden gestimuleerd. We pleiten voor een lokale uitvoeringsagenda: gezond en samen oud worden in de eigen kern.

Dus, concreet:

- Stimuleer levensloopbestendige woonvormen voor ouderen en creëer ruimte voor initiatieven zoals knarrenhofjes
- Beleidsontwikkeling: Gezond en samen oud worden in de kern

Herstructurering en verduurzaming

Verduurzaming en verbetering van het wooncomfort zijn noodzakelijk. De Provinciale Impuls Wonen (PIW) moet gemeenten ondersteunen bij het opknappen van verouderde woningen. Transformatie van leegstaand vastgoed biedt kansen voor versnelling.

Dus, concreet:

- Werk aan herstructureringsplannen voor verouderde woningen, gericht op verduurzaming en woonkwaliteit
- Verken transformatie van leegstaand vastgoed (zoals winkels en kantoren) naar woonruimte.
- Maak gebruik van provinciale instrumenten zoals de PIW-regeling

Sociale huisvesting

Het CDA Tholen wil dat iedereen die in onze gemeente woont of wil wonen, toegang heeft tot goede, betaalbare en toekomstbestendige woonruimte. Een goed functionerende sociale huursector is daarbij cruciaal: het draagt bij aan leefbaarheid, stabiliteit van huishoudens en de sociale cohesie in de kernen en buurten.

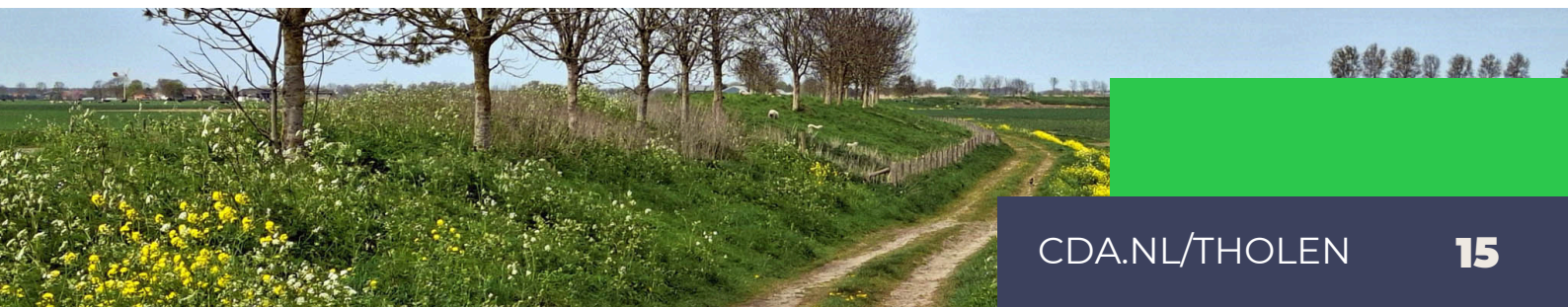
Onze lokale woningcorporatie Stadlander speelt hierin een centrale rol. Met ongeveer 2.300 woningen in de gemeente Tholen zorgt Stadlander ervoor dat veel Thoolse huishoudens een sociale huurwoning kunnen betrekken. In samenwerking met de gemeente is er een ambitieuze lokale woonopgave: in het kader van de Zeeuwse Woondeal streeft Tholen naar zo'n 495 sociale huurwoningen tot 2030, wat neerkomt op ongeveer 30% van de totale woningbouwopgave in de komende jaren.

Daarnaast wordt gewerkt aan concrete bouwprojecten in diverse kernen, zoals projecten in Tholen, Sint-Annaland en Oud-Vossemeer, waarin verouderde woningen worden vervangen door moderne, duurzame sociale huurwoningen. Dit draagt bij aan een gevarieerd woningaanbod dat past bij de behoeften van starters, gezinnen, senioren en huishoudens met lage inkomens.

Tegelijk erkennen we dat de woonmarkt in Tholen onder druk staat, vooral voor specifieke groepen zoals alleenstaanden, jongeren en mensen met lage inkomens. De gemiddelde zoektijd naar een woning kan regionaal gezien relatief kort zijn, maar dit betekent niet automatisch dat de juiste woningen voor de juiste doelgroepen beschikbaar zijn. Daarom is het belangrijk dat sociale huisvesting niet alleen kwantitatief, maar vooral kwalitatief wordt versterkt.

Dus, concreet:

- Gerichte uitbreiding van sociale huurwoningen in alle kernen van Tholen, met extra aandacht voor alleenstaanden, jonge huishoudens en senioren.
- Versnellen en realiseren van concrete bouwprojecten samen met Stadlander en bouwpartners, waarbij verouderde woningen worden vervangen door energiezuinige en toekomstbestendige huurwoningen.
- Behoud van leefbare wijken en buurten, met oog voor kwaliteit, veiligheid en wooncomfort voor bestaande en nieuwe bewoners.
- Samenwerking met regio en woningcorporaties om de woonopgave binnen de Zeeuwse Woondeal te bereiken en de wachtlijsten te verkorten.
- Integreren van verduurzaming en betaalbaarheid in het beleid: sociale huurwoningen moeten niet alleen bereikbaar zijn, maar ook energiezuinig, zodat huurders lagere woonlasten hebben.

Arbeidsmigranten en bijzondere woonvormen

De huisvesting van arbeidsmigranten vraagt om maatwerk. Bedrijven moeten de ruimte krijgen om op eigen terrein, kwalitatief goede huisvesting te realiseren. Er is behoefte aan bijzondere woonvormen zoals bijvoorbeeld tinyhouses of flexwoningen. De gemeente denkt mee over ruimtelijke inpassing van deze initiatieven.

Dus, concreet:

- Sta huisvesting van arbeidsmigranten op eigen terrein toe, mits van goede kwaliteit
- Bespreek met initiatiefnemers hoe woonvormen zoals tinyhouses en flexwoningen ruimtelijk verantwoord kunnen worden ingepast

Statushouders en asielzoekers

Voor mensen die aantoonbaar in nood zijn, heeft Nederland de morele plicht om hulp te bieden. Die plicht geldt ook op lokaal niveau, maar altijd binnen de schaal en draagkracht van de Thoolsesamenleving. Het CDA Tholen staat voor een humane opvang, maar verzet zich tegen grootschalige of permanente opvanglocaties in onze gemeente. De sociale impact, druk op woningmarkt en leefbaarheid in kleine kernen mogen niet worden onderschat.

Tijdelijke noodopvang bij acute crisissituaties is mogelijk, mits de gemeente zeggenschap houdt over de omvang, duur en locatie. De opvang van statushouders moet verdeeld, beheersbaar en gedragen zijn, met oog voor integratie en balans binnen onze gemeenschap. De landelijke overheid mag deze verantwoordelijkheid niet klakkeloos afwentelen op gemeenten als Tholen.

Dus, concreet:

- Geen grootschalige of permanente azc's in de gemeente Tholen
- Beperkte opvang mogelijk bij tijdelijke noodsituaties, met duidelijke randvoorwaarden
- Verdeling van statushouders over de regio, passend bij woningvoorraad en maatschappelijke draagkracht
- Geen voorrang op sociale huurwoningen voor statushouders ten koste van lokale woningzoekenden
- Investeren in integratie en participatie voor statushouders die zich blijvend in Tholen vestigen.

4. EEN EERLIJKE & DUURZAME ECONOMIE

Een gezonde en toekomstbestendige economie is de basis voor een leefbare gemeente Tholen. CDA Tholen kiest voor een economie die ruimte biedt aan ondernemers en vakmensen, duurzaam omgaat met onze omgeving en eerlijk is voor iedereen. CDA Tholen staat als middenpartij voor het verbinden van belangen: de kracht van het lokale bedrijfsleven, de waarde van de landbouw en de kansen van de energietransitie gaan hand in hand met zorg voor onze leefomgeving en gemeenschappen.

Ruimte voor ondernemers en vakmensen

De Thoolse economie draait op familiebedrijven, mkb en vakmanschap. CDA Tholen wil dit versterken door samenwerking tussen ondernemers, beroepsonderwijs en gemeente te stimuleren. Lokale ondernemers moeten kunnen rekenen op een overheid die meedenkt en ruimte biedt.

Dus, concreet:

- Stimuleer samenwerking tussen ondernemers, beroepsonderwijs en gemeente, onder meer door het creëren van stage- en leerwerkplekken
- Lokale ondernemers ondersteunen met een overheid die meedenkt
- Ruimte/uitbreiding bieden aan lokale ondernemers
- Investeer in bereikbare, veilige en toekomstbestendige (lokale) bedrijventerreinen
- Voer actief overleg met het lokale bedrijfsleven over toekomstige opgaven en kansen

Ondernemerschap

CDATHolen wil dat de gemeente ondernemen stimuleert, zeker ook jong ondernemerschap. Dockwize speelt hierin, als de grootste ondernemer- en innovatiehub in Zeeland, een belangrijke rol. Wij zien graag dat meer van hun programma's voor Thoolse ondernemers beschikbaar komen. Dit zelfde geldt voor Impuls Zeeland, de regionale ontwikkelingsmaatschappij die zich inzet voor een toekomstbestendige regio. Zij helpen ondernemers met innoveren, en internationaliseren en dragen actief bij aan belangrijke transities, thema's en sectoren.

Dus, concreet:

- Informeer ondernemers actief over de mogelijkheden en kansen die Dockwize en Impuls Zeeland ondernemers kan bieden

Duurzaam en toekomstgericht

De energietransitie en verduurzaming bieden zowel kansen als uitdagingen. CDA Tholen wil dat inwoners en bedrijven actief mee kunnen profiteren van investeringen in duurzame energie en circulaire initiatieven. Daarbij wordt gezorgd voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing van nieuwe economische ontwikkelingen.

De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen voor inwoners, bedrijven en het milieu. Tholen wil groeien in duurzame energieopwekking, energiebesparing en circulaire initiatieven — maar dit kan alleen als de energie-infrastructuur meebeweegt. De huidige netcapaciteit in Zeeland, en dus ook op Tholen, wordt op dit moment zwaar belast. Door de sterk toenemende productie en vraag naar elektriciteit zit het regionale net aan zijn grenzen voor zowel teruglevering (zoals bij zonnepanelen) als afname van energie door bedrijven.

Om deze netcongestie op te lossen werken netbeheerders TenneT en Stedin samen aan een belangrijke structurele verbetering: een nieuwe 150 kV-hoogspanningsverbinding met nieuwe stations die Zeeland — inclusief Tholen — koppelt aan het landelijke hoogspanningsnet. Dit moet rond 2030 gereed zijn en zal de druk op het netwerk sterk verlichten zodat duurzame projecten, bedrijfsgroei en energievraag makkelijker kunnen worden ingepast.

Tot die tijd is het belangrijk dat inwoners en ondernemers zo min mogelijk hinder ondervinden van netcongestie. Daarom ondersteunt en stimuleert de gemeente:

- tijdelijke oplossingen zoals congestiemanagement, flexibiliteit van vraag en aanbod, en energie- 'hubs' die energie lokaal bufferen en slim verdelen (zoals het pilotproject in Tholen met opslag- en distributiebatterijen).
- samenwerking met netbeheerders om ruimte op het bestaande net vrij te maken of efficiënter te benutten.

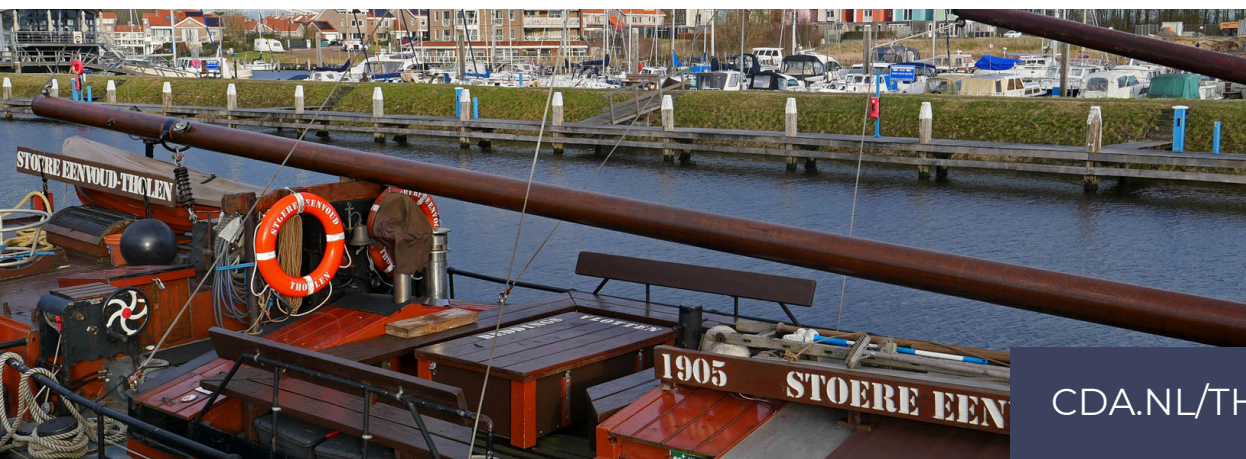
Daarnaast moet de energietransitie sociaal rechtvaardig zijn. Energiebesparing en duurzame technologie mag niet leiden tot energiearmoede: situaties waarin huishoudens door hoge energiekosten, slechte isolatie of gebrek aan middelen niet kunnen profiteren van verduurzaming. Daarom zet CDA Tholen in op:

- betaalbare oplossingen voor huishoudens (zoals isolatie-programma's en financiële ondersteuning), gericht op zowel koop- als huurwoningen;
- inwonersparticipatie en informatieaanbod, zodat iedereen weet welke mogelijkheden en regelingen er zijn (bijv. voor subsidie, collectieve inkoop, energiebesparingsadvies).

Als CDA Tholen zetten we ons ook in voor snelle internetverbindingen in heel onze gemeente en dus ook in het buitengebied. Een goede en digitale infrastructuur is een randvoorwaarde voor leefbaarheid en economische groei. En dus van groot belang voor zowel burgers als ondernemers.

Dus, concreet:

- Ondersteun lokale energiecoöperaties en verduurzaming van maatschappelijk vastgoed
- Actieve samenwerking met TenneT en Stedin om de netversterking te versnellen en tijdelijke congestieoplossingen te realiseren.
- Ondersteuning van lokale energiehubs en slimme netoplossingen om de bestaande capaciteit beter te benutten.
- Tijdelijke compensatiemaatregelen voor inwoners en ondernemers die hinder ervaren van netcongestie.
- Eerlijke en laagdrempelige communicatie over energieprojecten en ondersteuning, zodat iedereen kan profiteren van de energietransitie.
- Versnelling van glasvezeluitrol, ook in ons buitengebied, zodat iedereen toegang heeft tot snel internet

Landbouw als dragende sector

De agrarische sector is van levensbelang voor onze economie, leefomgeving én voedselzekerheid. CDA Tholen blijft pal staan voor een sector die kan innoveren, produceren en verduurzamen, met vertrouwen vanuit de overheid. De huidige polarisatie in het publieke debat doet geen recht aan de inzet van boeren. We willen dat de gemeente zichtbaar naast boeren blijft staan in plaats van tegenover hen.

Nieuwe aandachtspunten binnen landbouwbeleid

- Volg landelijke toelatingsinstanties zoals het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (CTGB¹) en voorkom lokale willekeur in regels over gewasbeschermingsmiddelen.
- Stimuleer innovatie en verduurzaming samen met de sector, met concrete doelen op Thoolse schaal.
- Maak werk van klimaatadaptatie: goede waterafvoer in de winter en voldoende zoetwatervoorziening in de zomer zijn cruciaal.
- Bied ruimte voor verbreding van agrarische activiteiten (bijv. recreatie, huisverkoop, agrotourisme), zonder de primaire productie te belemmeren.
- Laat de gemeente zich als ambassadeur opstellen voor het Thoolse landschap – waardevol voor toerisme, horeca én inwoner.
- Geef ruimte voor voorzieningen zoals hagelnetten, regenkappen of huisvesting van arbeidsmigranten, mits passend in het buitengebied.

Dus, concreet:

- Geef de landbouw ruimte en steun voor innovatie
- Zorg voor herbestemming van leegstaande agrarische bebouwing, bijvoorbeeld via 'boerenerf'-concepten, zonder de landbouw te beperken
- Vertrouwen in landelijke toelatingsorganen zoals het CTGB
- Ruimte voor agrarische verbreding mét behoud van primaire functie
- Gemeente als bondgenoot van de agrarische sector in communicatie en beleid

Toerisme en detailhandel: kwaliteit boven kwantiteit

Tholen onderscheidt zich van andere Zeeuwse gemeenten door rust, ruimte en gastvrijheid. CDA Tholen zet in op kleinschalig en kwalitatief toerisme dat past bij ons authentieke karakter. Voor de detailhandel geldt: levendige kernen vragen om aantrekkelijke winkelgebieden.

Dus, concreet:

- Bevorder kleinschalig en kwalitatief toerisme dat past bij het Thoolse karakter met balans tussen toerisme en leefbaarheid van inwoners
- Voer een actief beleid tegen leegstand in de winkelgebieden

Koop lokaal, investeer lokaal

CDA Tholen moedigt inwoners aan om lokaal te kopen en vindt dat de gemeente dit goede voorbeeld moet geven. Bij aanbestedingen en inkoop krijgt het lokale bedrijfsleven een eerlijke kans.

Dus, concreet:

- Daar waar mogelijk: geef lokale ondernemers voorrang bij gemeentelijke inkoop en aanbestedingen

5. EEN DIENSTBARE & BESCHERMENDE OVERHEID

De samenleving staat voor ons centraal. De gemeentelijke overheid is dienstbaar aan de samenleving en is er voor inwoners en ondernemers. De gemeentelijke organisatie moet duidelijk, transparant en slagvaardig zijn.

Een dienstbare en beschermende overheid is essentieel voor een leefbare en veilige gemeente. CDA Tholen staat voor een gemeentelijke organisatie die dichtbij haar inwoners en ondernemers staat, transparant en slagvaardig is, en actief bijdraagt aan veiligheid, bereikbaarheid en burgerparticipatie. Zelfstandigheid, betrokkenheid en daadkracht vormen de kern van ons bestuur.

Zelfstandigheid en samenwerking

De taken van gemeenten worden steeds complexer. Samenwerking met andere gemeenten is noodzakelijk, maar mag nooit leiden tot samenvoeging. Tholen is uniek in karakter, verdient een eigen koers en blijft zelfstandig.

Dus, concreet:

- Tholen blijft zelfstandig
- Uittreden uit samenwerkingsverbanden wanneer Thoolse belangen structureel worden geschaad of lokale invloed ontbreekt.

Vrijwillige brandweer

De brandweer is van levensbelang op onze eilanden. Vrijwilligers vormen de ruggengraat van deze dienst.

Dus, concreet:

- Behoud van alle brandweerposten

Veiligheid en handhaving in kernen óók in het buitengebied

Een veilige leefomgeving in onze kernen en ons buitengebied vraagt om zichtbare en effectieve handhaving. De veiligheid op het platteland verdient extra aandacht. We zien een toename van GPS-diefstallen, rondtrekkende bendes en zelfs sporen van drugslabs. CDA Tholen wil extra aandacht voor preventie, signalering en handhaving in het buitengebied, ook tijdens de nachtelijke uren. Patrouilles en samenwerking met boeren, jagers en terreinbeheerders zijn daarbij essentieel.

Veiligheid: óók in het buitengebied

De gemeente moet actief bijdragen aan de inzet van buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) in het buitengebied. Samenwerken met organisaties die actief zijn in het buitengebied, zoals de wildbeheereenheid, is daarbij essentieel. Politie en Boa's moeten aanwezig en aanspreekbaar zijn in onze kernen én het buitengebied.

Dus, concreet:

- Behoud en versterking van het Veiligheidsplein en steunpunt Politie in het gemeentehuis.
- Structurele inzet van minimaal twee fulltime Boa's met voldoende bevoegdheden.
- Samenwerking met organisaties die actief zijn in het buitengebied, zoals wildbeheereenheden.
- Gemeentelijke inzet tegen ondermijning in samenwerking met politie en andere organisaties.

Leefomgeving en openbare ruimte

Een schone en toegankelijke leefomgeving draagt bij aan het welzijn van onze inwoners. Afvalinzameling, ongediertebestrijding en cameratoezicht zijn hierin belangrijke instrumenten.

Afvalinzameling

Het hebben van huishoudelijk afval is onvermijdelijk. Voorkomen van afval is het beste, maar de invloed van de gemeente daarop is beperkt. We zorgen er daarom voor dat afval gescheiden wordt ingezameld, zodat de hoeveelheid onbruikbaar restafval verder wordt terug gedrongen. Onbelemmerde toegang tot de milieustraat moet mogelijk blijven om afvaldumping in het buitengebied te voorkomen. Wel wordt via het ingevoerde pasjessysteem de toegang beperkt tot onze eigen inwoners.

Ongediertebestrijding

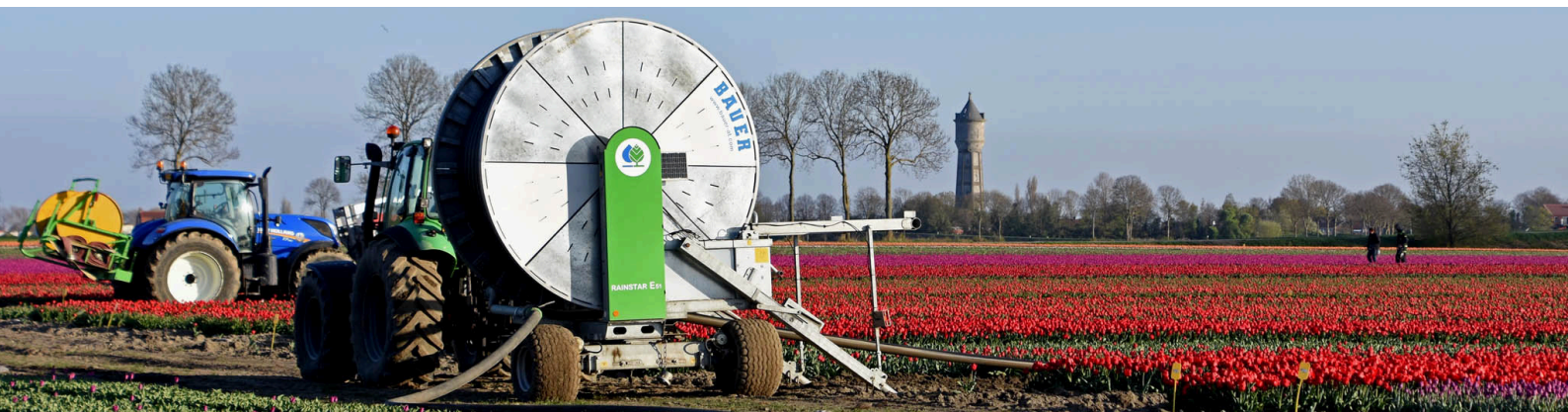
Door diverse verboden op middelen tegen ongedierte is de overlast van o.a. de bruine rat aanzienlijk toegenomen. In het buitengebied, maar ook aan de randen van de Thoolse kernen en soms zelfs tot in de kernen. CDA Tholen wil dat de gemeente actiever inzet op ongediertebestrijding, zoals de bruine rat, en daarin de samenwerking zoekt met het waterschap.

Meer camera toezicht in de openbare ruimte

Privacy is belangrijk, maar het voorkomen van conflicten of vernieling en diefstal van (publieke) eigendommen is óók belangrijk. Cameratoezicht kan in die gevallen een goede oplossing zijn en passen we toe.

Dus, concreet:

- Gescheiden afvalinzameling en onbelemmerde toegang tot de milieustraat voor onze inwoners
- Actieve inzet op ongediertebestrijding, in samenwerking met het waterschap
- Inzet van cameratoezicht op strategische plekken ter voorkoming van conflicten en vernieling

Mobiliteit, bereikbaarheid en parkeren

Tholen is uitgestrekt en vraagt om slimme, duurzame en toegankelijke mobiliteitsoplossingen. Bereikbaarheid is een voorwaarde voor wonen, werken, leren en zorgen.

Bereikbaarheid van Tholen moet gegarandeerd zijn. Met aandacht voor verkeersveiligheid, goede OV-verbindingen naar alle kernen en lange termijn oplossingen voor parkeerproblematiek. Parkeerproblematiek blijft hierbij niet beperkt tot 'n tekort aan parkeerplaatsen voor personenauto's in woongebieden en dus het creëren van meer parkeerplaatsen hiervoor. Het betreft ook parkeervoorzieningen voor vrachtwagens en “(grote) werkbussen” buiten de kernen. Maar ook het parkeren bij veel bezochte locaties, zoals “het strandje” in Sint Annaland, vraagt om aandacht en passende oplossingen.

Dus, concreet:

- Bereikbaarheid van Tholen moet gegarandeerd zijn, ook tijdens onderhoudswerkzaamheden aan kunstwerken (bruggen, sluizen, etc.).
- Continuïteit van verbindingen met omliggende regio's is essentieel voor inwoners, bedrijven en hulpdiensten.
- Geen verlaging van snelheden op Thoolse wegen: de huidige snelheidslimieten blijven in principe gehandhaafd om reistijd en bereikbaarheid niet negatief te beïnvloeden.
- Maatwerk om duurzame oplossingen te vinden voor parkeerproblematiek.
- Lokale prioriteiten stellen voor infrastructuur en mobiliteit, met aandacht voor jongeren en ouderen.
- Investeren in veilige fietspaden, schoolroutes en oversteekplaatsen.
- Versterking van OV-verbindingen, ook in kleinere kernen.
- Verbeteren van overstappunten met goede voorzieningen.

Burgerparticipatie: serieus luisteren, beter verbinden

Een betrokken samenleving begint bij het serieus nemen van inwoners. Als CDA geloven wij in de kracht van democratische vertegenwoordiging: raadsleden zijn gekozen volksvertegenwoordigers en dragen verantwoordelijkheid voor het algemeen belang. Toch constateren we dat bij herontwikkeling, functiewijzigingen en andere ruimtelijke plannen te vaak wordt volstaan met minimale participatie of eenzijdige communicatie. Dat moet beter.

Wij pleiten niet voor extra overlegstructuren zoals een “raad van advies” of dorpsraden, maar voor concrete verbetering van de manier waarop de gemeente in gesprek gaat met haar inwoners. De omgevingsdialoog moet méér zijn dan een afvinklijstje. Omgevingsparticipatie moet eerlijk, open en zorgvuldig worden ingericht - juist bij plannen die impact hebben op de directe leefomgeving.

Dus, concreet:

- Verplicht stellen van een participatieverslag bij elke bestemmingsplanwijziging of omgevingsplanprocedure, waarin de inbreng van omwonenden inzichtelijk wordt gemaakt.
- Vroegtijdige communicatie naar inwoners bij ruimtelijke initiatieven: geen verrassingen via de krant, maar directe betrokkenheid vanaf de start.
- Toetsen of een participatieproces zorgvuldig is verlopen, alvorens het college een plan ter besluitvorming voorlegt.
- Versterken van de informatiepositie van raadsleden bij controversiële plannen, zodat zij hun volksvertegenwoordigende rol goed kunnen vervullen.

Gezonde gemeentefinanciën

Een dienstbare overheid gaat zorgvuldig om met publieke middelen. CDA Tholen wil investeren in een gezonde financiële huishouding met oog voor duurzaamheid en toekomstbestendigheid.

Dus, concreet:

- Handhaven van strakke begrotingsdiscipline.
- Structurele uitgaven dekken met structurele inkomsten.
- Beperken van lastenverhoging voor inwoners.

CDA
Tholen

Lay-outontwerp

Daan Bal

Fotografie

Aart de Boer

CDA Tholen

cda.nl/tholen